

Miljø og Fødevarerklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg

Michael Nathan (H)
Jakob Busse (H)
Lene Diemer
Ingrid Brix Jensen (H)
Birgit Gylling Andersen (L)
Jens Rysgaard (H)
Carlo Siebert (H)
Ole Liedke (L)
Lone Falkenberg (H)

Ingrid Brix Jensen
Advokat (H)
Dir. tel. 33381474
Mobil 2026 7948
E-mail ibj@cphlex.dk
CVR-nr. 36274913

Sussie Waldorff Nielsen
Sekretær
E-mail swn@cphlex.dk

5. september 2022
J.nr. 14141

Sagsnr. 02.00.00-K08-5-20 - Klage over Halsnæs Kommunes afgørelse vedr. etablering af valnøddeplantage på ejendommen matr. nr.2 a, Tollerup by, Melby beliggende Udlodsvej 15, 3370 Melby

På vegne Grundejerforeningerne Skellet, Fyrrelunden og Orehøj skal jeg ved nærværende klage over Halsnæs Kommunes afgørelse af 12. august 2022 vedr. tilplantning med valnøddetræer på den del af landbrugsejendommen matr. nr. 2a, Tollerup by, Melby, der er omfattet af fredningsdeklaration.

De tre grundejerforeninger repræsenterer tilsammen grundejerne i sommerhusområderne beliggende nord, syd og vest for ejendommen. Sommerhusområderne er oprindeligt udstykket fra ejendommen, og grundejerne har væsentlig interesse i, at områdets landskabelige skønhed og nuværende tilstand bevares i overensstemmelse med den fredningsdeklaration, der hviler på landbrugsejendommen.

Ifølge Kommunens afgørelse er "etablering af valnøddeplantage på matrikel nr. 2a, Tollerup By, Melby ikke i strid med fredningsbestemmelserne jf. fredning af 21. maj 1969 for en del af matrikel 2a, Tollerup By, Melby. Etablering af valnøddeplantage forudsætter derved ikke forudgående dispensation fra Fredningsnævnet for Nordsjælland."

Ved nærværende klage anmoder jeg om, at denne tilladelse til etablering af valnøddeplantage ændres til et afslag subsidiært ophævelse af afgørelsen og hjemvisning til fornyet behandling. Jeg anmoder tillige om, at klagen tillægges opsættende virkning, således at arbejdet med tilplantningen (som allerede er i gang) standses.

Begrundelsen for klagen:

Ejendommen er omfattet af fredningsdeklarationen fra 1969.

Det fremgår af fredningsnævnskendelsen, at spørgsmålet om fredningen udspringer af den dengang meddelte tilladelse til udstykning til sommerhusbebyggelse, idet det for det daværende byudviklingsudvalg for Frederiksværkegnen var en forudsætning, at dette "restareal" blev sikret ved fredningsnævnskendelse. Fredningssagen var på den baggrund rejst af daværende ejer af arealet som et led i/forudsætning for udstykningsagen.

Det fremgår videre af kendelsen, at Nævnet fandt at burde tage den fremsatte begæring om fredning status quo til følge, *"Da det må anses som værende af betydning for den landskabelige skønhed i området, at det tilbudte areal bevares i sin nuværende tilstand."*

Herefter følger Nævnets bestemmelser (begrænsninger i ejerråden) med henblik på at sikre fredningen og formålet med fredningen i relation til naturbeskyttelseslovgivningen. Herfra fremhæves, "... at tilstanden ikke må forandres på ejendommen, der udelukkende må benyttes som landbrugsareal.", "Der må ikke foretages beplantning ud over vedligeholdelse af eksisterende beplantning eller have.", og "Der må ikke foretages nyplantning *undtagen* hvor denne er nødvendig for ejendommens drift."

Det følger umiddelbart heraf, at den ejerråden, der er hjemlet ifølge Landbrugsloven, til selv at bestemme driftsform, ved fredningen undergives begrænsninger, idet "tilplantning", dvs bl.a. dyrkningsformerne skov og plantage, *ikke længere er tilladt på ejendommen*. Den nyplantning, som kendelsen tillader, indskrænkes til tilfælde, hvor denne er *nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom*. Tilfælde som kan være omfattet af denne begrænsede undtagelse er f.eks. læhegn, som efter en konkret vurdering vil kunne anses for nødvendige for driften. Derimod er det efter min vurdering udelukket at fortolke bestemmelsen som en åbning for al form for tilplantning, da det vil underminere og være i strid med selve formålet med fredningen.

Såfremt det nemlig antages, at den *undtagelse*, der hjemles med begrebet "Nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom", i princippet kan omfatte al form for tilplantning (skov, plantage), ville det fuldstændig overflødiggøre hovedreglen om, at der ikke må foretages nyplantning. Det vil nemlig ikke være muligt at pege på nogen driftsform, som ville omfattes af ordene "Der må ikke foretages nyplantning...", som med den af Kommunen anlagte fortolkning ville være afskåret ved fredningen. Dermed bliver den del af fredningsbestemmelsen, der omhandler begrænsning i ejerråden mht tilplantning/nyplantning overflødig/indholdsløs.

Det forekommer indlysende, at det ikke har været Fredningsnævnets intension at lave overflødige og/eller indholdsløse fredningsbestemmelser, og det havde i sagens natur været rigtigt at indhente

Fredningsnævnets egen udlægning af fredningsbestemmelsen, som også påpeget af Danmarks Naturfredningsforening, jf. DN's Klage af 25. august 2022.

Kommunen har imidlertid ikke som grundlag for afgørelsen forholdt sig til spørgsmål om fortolkning af fredningsbestemmelsen, idet Kommunen i stedet sendte en (efter min vurdering overflødig) forespørgsel til Landbrugsstyrelsen. Det fremgår herom af afgørelsen:

"Landbrugsstyrelsens svar vedr. landbrugsafgrøder Halsnæs Kommune har d. 14. februar 2022 henvendt sig til Landbrugsstyrelsen med henblik på at få Styrelsen til at afgøre, hvorvidt valnøddeplantagedrift kan betegnes som en landbrugsaktivitet.

Landbrugsstyrelsen har i et skriftligt svar d. 23. februar 2022 til kommunen meddelt at; "..valnødder hører under flerårige afgrøder(...), hvis valnødderne dyrkes som plantagedrift."

Efter endt sagsbehandling af øvrige forhold på ejendommen, meddelte Halsnæs Kommune derfor ejer i marts måned 2022, at kommunen finder, at valnøddeplantagedrift skal betragtes som reel landbrugsproduktion på linje med øvrige konventionelle landbrugsafgrøder og, at valnøddeplantagen kunne etableres uden forudgående dispensation fra Fredningsnævn.

Halsnæs Kommune forelagde derfor ikke sagen for Fredningsnævnet for Nordsjælland."

Det fremgår, at Kommunen allerede i marts måned 2022, på grundlag af det ikke overraskende svar fra Landbrugsstyrelsen, meddelte tilladelse til valnøddeplantagedrift.

Kommunens efterfølgende begrundelse (i afgørelsen af 12. august 2022) for den tidligere meddelte tilladelse efterlader det indtryk, at Kommunen søger at legitimere den tidligere beslutning om at undlade at forelægge spørgsmålet for Fredningsnævnet. Det fremgår herom af afgørelsen:

"Da fredningsbestemmelserne ikke indeholder bestemmelser, der forbyder anvendelse af udvalgte afgrøder eller driftsformer, men derimod ordret understreger at "..nyplantning (kun må foretages) ..hvor denne er nødvendig for ejendommens drift.", vurderer Halsnæs Kommune, at etablering af valnøddeplantage ikke er i strid med fredningsbestemmelserne."

Denne begrundelse er uforståelig. Det er således ikke korrekt, at "fredningsbestemmelsen ikke indeholder bestemmelser, der forbyder anvendelse af udvalgte afgrøder eller driftsformer...". Fredningsbestemmelsen forbyder netop de specifikke driftsformer, som indebærer tilplantning (plantage, skov). Alle afgrøder, som kræver "plantning" er dermed udelukket som driftsform. Fredningsbestemmelsens undtagelse er i Kommunens begrundelse ukorrekt og misvisende citeret: "Nyplantning (kun må foretages).....hvor denne er nødvendig for ejendommens drift.". Det er som bekendt ikke det der står i

fredningsbestemmelsen, som meget klart bestemmer, at "Der må ikke må foretages nyplantning **undtagen...**" (min fremhævning).

Jeg antager på den baggrund, at Kommunen ikke (i marts 2022) har været opmærksom på, at Kommunens tilladelse og forståelse af fredningsbestemmelsen indebar at dele af fredningsbestemmelsen blev sat ud af kraft/gjort overflødige og indholdsløse. Dette er så efterfølgende søgt legitimeret ved den anførte udlægning af fredningsbestemmelsen, underbygget med det ukorrekte citat.

Jeg bemærker, at fredningsbestemmelser ofte (som her) følger Naturbeskyttelseslovens princip om, at visse former for ejerråden (bl.a. tilplantning) afskæres/begrænses. Eksempelvis gælder der, jf. § 15, stk. 1, indenfor strandbeskyttelseslinjen et generelt forbud mod beplantning, og uanset at landbrugsmæssig drift er undtaget, er landbrugsmæssig *tilplantning* omfattet af forbuddet mod beplantning og kræver dispensation. Ifølge § 16 gælder indenfor søbeskyttelseslinjen et forbud mod *tilplantning*, som efter praksis også omfatter forbud mod tilplantning, der er lovlig efter landbrugslovgivningen. Ifølge § 18 gælder fortidsmindebeskyttelseslinjen også mod *tilplantning*.

Jeg gør gældende, at fredningsbestemmelsen skal fortolkes i lyset af de principper og retsgrundsaetninger, som er udtrykt i bl.a. de anførte bestemmelser og praksis relateret hertil, og som fører til, at *tilplantning* som udgangspunkt kræver dispensation, hvorved Fredningsnævnets kompetencer skal indtages. I tilfældet her, betyder det efter min vurdering, at når der rejses spørgsmål om tilladelse til "nyplantning/tilplantning", vil sagen være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i fredningsdeklarationen. Da afgørelsen af, om tilladelse kan meddeles, vil bero på en helt konkret vurdering af formålet med fredningen, bør sagen sendes til fredningsnævnet, da fortolkning af fredningsbestemmelsen hører under Fredningsnævnets kompetence.

Jeg henviser i øvrigt til DN's klage af 25. august 2022, som i tillæg til ovenstående påpeger en lang række væsentlige forhold, som også burde være belyst forud for afgørelsen.

Jeg gør gældende, at de påpegede mangler ved Kommunens afgørelse bør føre enten til, at tilladelsen ændres til afslag, eller ophævelse og hjemvisning til fornyet behandling, hvorunder Fredningsnævnet kan forelægges fredningsbestemmelsen.

Klagen bør tillægges opsættende virkning.

Med venlig hilsen

Ingrid Brix Jensen